

Excursie Wijnjeterper Schar op 12 mei 2012 Jannie Sinnema

Ondanks de slechte weersverwachtingen gingen 14 personen op pad om de Aardbeivlinder (*Pyrgus malvae*) te spotten. Het was half bewolkt, koud (slechts 11 graden) en er stond een stevige wind. Al snel vond Luut de Zee de eerste Aardbeivlinders, die door de kou stil zaten op paardebloemen. Hierdoor konden de fotografen onder de excursiegangers volop foto's van deze kleine, zeldzame dagvlinder nemen. (zie de foto op bladzijde 19). Toen de zon doorbrak zagen we ook diverse Aardbeivlinders vliegen op verschillende andere plaatsen in het gebied. De vlinders fourageerden ook op pinksterbloemen. De voedselplant van de rups in het Wijnjeterper Schar is tormentil, die in het schrale grasland hier volop groeit. In totaal hebben we 13 Aardbeivlinders gezien.

Het weer werd steeds beter, zodat we ook andere dagvlinders zagen zoals het Klein Geaderd Witje, Oranjetipje, Bont Zandoogje en het Landkaartje. Op de heide vlogen Heispanners (*Ematurga atomaria*) en er werden diverse andere spanners uit de vegetatie opgejaagd: Koolbandspanner (*Xanthorhoe designata*); Vierbandspanner (*X.ferrugata*); Bruine Vierbandspanner (*X.spadicearia*); Lichte Blokspanner (*Lobophora halterata*); Gewone Bandspanner (*Epirrhoe alternata*). Ook microvlinders werden opgemerkt: *Incurvaria masculella*; *Neofaculta ericetella*; bladrollers *Epiblema scutulana*, *Orthotaenia undulana*; langsprietmotjes *Nematopogon adansoniella*, *N.swammerdamella* en *Adela reaumurella*.

Op een bloeiende boterbloem vond Gerrit Tuinstra 4 exemplaren van *Micropteryx calthella*. Deze microvlinders hebben bijtende monddelen waarmee ze stuifmeel eten en ze hebben dus geen roltong! Tijdens de zoektocht naar vlinders vond Gerrit trouwens ook in de heide nog een nest met 5 eitjes van een Geelgors en in een houtwal 5 eitjes van een Fitis of Tjiftjaf. De vogelliefhebbers werden ook nog getrakteerd op twee vechtende torenvalken in de lucht. Langs de weg terug stonden veel orchideeën in bloei.

Helaas ging door het slechte weer de avondexcursie niet door.

Nationale Nachtvlinder Nacht 22 juni 2012 Siep Sinnema

De Nationale Nachtvlinder Nacht was dit jaar vastgesteld op vrijdagavond 22 juni. Het verslag van deze avond kan dit keer kort zijn: het regende en het waaide hard en dat betekende dat op bijna alle locaties in Friesland de activiteiten werden afgeblazen.

Aangezien in de Kruidhof in Buitenpost het eerste deel van het programma een PowerPoint presentatie over nachtvlinders betrof, hebben we besloten om die toch door te laten gaan en daarna te bekijken of het mogelijk was om de nachtvlinderlamp nog aan te zetten. Ondanks het slechte weer kwamen om negen uur toch 7 belangstellenden opdagen, waaronder 2 jeugdige enthousiastelingen. Tijdens de presentatie werd het verschil duidelijk gemaakt tussen dag- en

nachtvlinders en werd een overzicht gegeven van de verschillende families bij de nachtvinders. De mensen van de Kruidhof zorgden ervoor dat de hele avond koffie en thee gratis beschikbaar was.

Om half elf regende het wat minder hard en werd de lamp toch maar aangezet. Ondanks de zo nu en dan vallende regen, kwamen de nachtvinders al snel op het laken af; in totaal werden 37 verschillende soorten macro-nachtvlinders waargenomen. In de tabel hieronder zijn de soorten gerangschikt naar familie en is ook het aantal individuen per soort aangegeven.

Voor het publiek was het leuk dat er ook een pijlstaart langs kwam, namelijk 3 exemplaren van het Groot Avondrood (*Deilephila elpenor*).

Ondanks het feit dat het op 22 juni pas heel laat donker wordt en ondanks het slechte weer kunnen we in Buitenpost terugkijken op een geslaagde avond.

Overzicht van waargenomen soorten.

		aantal
Familie: Pijlstaarten		
<i>Deilephila elpenor</i>	Groot avondrood	3
Familie: Eenstaartjes		
<i>Thyatira batis</i>	Braamvlinder	1
Familie: Spanners		
<i>Opistograptis luteolata</i>	Hagedoornvlinder	1
<i>Biston betularia</i>	Peper-en-zoutvlinder	1
<i>Hypomecis punctinalis</i>	Ringspikkelspanner	1
<i>Cabera pusaria</i>	Witte grijsbandspanner	1
<i>Lomographa temerata</i>	Witte schaduwspanner	1
<i>Comibaena bajularia</i>	Gevlekte zomervlinder	2
<i>Timandra comae</i>	Lieveling	1
<i>Xanthorhoe montanata</i>	Geogde bandspanner	2
<i>Cidaria fulvata</i>	Oranje bruinspanner	1
<i>Perizoma flavofasciata</i>	Silenespanner	1
<i>Rhinoprora rectangulata</i>	Groene dwergspanner	1
Familie: Uilen		
<i>Acronicta aceris</i>	Bont schaapje	1
<i>Herminia grisealis</i>	Boogsnuituil	1
<i>Herminia tarsipennalis</i>	Lijnsnuituil	1
<i>Diachrysia chrysitis</i>	Koperuil	3
<i>Plusia festucae</i>	Goudvenstertje	1
<i>Autographa jota</i>	Jota-uil	1
<i>Deltote bankiana</i>	Ziverstreep	2

<i>Caradrina morpheus</i>	Morpheusstofuil	1
<i>Charanyca ferruginea</i>	Randvlekuil	1
<i>Euplexia lucipara</i>	Levervlek	1
<i>Apamea monoglypha</i>	Graswortelvlinder	2
<i>Oligia latruncula</i>	Donker halmuiltje	3
<i>Melanchra persicariae</i>	Perzikkruiduil	2
<i>Mythimna ferrago</i>	Gekraagde grasuil	2
<i>Mythimna impura</i>	Stompvleugelgrasuil	1
<i>Leucania comma</i>	Komma-uil	1
<i>Axylia putris</i>	Houtspaander	4
<i>Ochropleura plecta</i>	Haarbos	3
<i>Noctua pronuba</i>	Huismoeder	1
<i>Xestia c-nigrum</i>	Zwarte c-uil	3
<i>Agrotis exclamationis</i>	Gewone worteluil	2
Familie: Beervlinders		
<i>Eilema depressa</i>	Naaldboombeertje	1
<i>Spilosoma lutea</i>	Gele tijger	1
<i>Spilosoma lubricipeda</i>	Witte tijger	3

Verslag excursie Rottige Meente 21 juli 2012 Gerrit Tuinstra

Het was een groot succes, de excursie naar de Rottige Meente, op 21 juli! Niet vanwege het grote aantal vlinders, want we kunnen nou niet zeggen dat we veel vlinders gezien hebben, maar wel vanwege de soorten die we zagen.

Doelsoort voor deze excursie was de grote vuurvlinder – *Lycaena dispar* ‘batava’. Samen met De Wieden en de Weerribben vormt de Rottige Meente de enige plek ter wereld, waar deze ondersoort van de grote vuurvlinder voorkomt. Overigens ook het enige vlieggebied in Nederland van de grote vuurvlinder.

Een eventuele tweede soort die we in het gebied zouden kunnen aantreffen, was de zilveren maan (*Boloria selene*), maar de verwachtingen voor deze tweede bijzondere dagvlinder waren niet al te hoog, wat te maken heeft met de vliegtijd. De zilveren maan vliegt in twee generaties, ruwweg van eind mei tot begin juli (piek half juni) en eind juli tot eind augustus (piek half augustus). De zilveren maan kon dus wel eens buiten de boot vallen, op 21 juli. Maar deze datum hadden we natuurlijk gekozen vanwege de top van de vliegtijd van de grote vuurvlinder.

Waarschijnlijk mede door de kans op deze prachtige, bijzondere vlinders, kwam er een vrij groot aantal deelnemers op deze excursie af. In totaal waren we met een groep van zo’n 25 mensen, van jong tot oud(er)!

De grote vuurvlinder, en dan in het bijzonder de ondersoort ‘batava’, is werkelijke en prachtige vlinder, met name het mannetje. Deze heeft fel oranje